

найважливішим джерелом інформації про обсяги і структуру попиту оптових покупців є комп'ютеризований облік даних про обсяги надходження товарів, їх реалізацію та товарні запаси, причому в асортиментному розрізі по товаровиробникам. Необхідно ретельно відслідковувати динаміку обсягу і структури оптового продажу у розрізі оптових покупців, згрупованих за видами та типами роздрібних торгових об'єктів.

Отже, товарна політика для кожного окремого підприємства залежить від специфіки та стану розвитку ринків збуту, особливостей та перспектив розвитку попиту, фінансових та інших ресурсів, умов зовнішнього та внутрішнього середовища.

Література:

1. Абрютина М.С., Грачев А.В. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия. Учеб.-практ. пос. – 2-е изд., испр. – М.: Издательство « Дело и сервис», 2000. – 256 с.
2. Армстронг Г., Котлер Ф. Маркетинг. Загальний курс, 5-те видання.: Пер. з англ.: Навч. пос. – М.: Видавничий дім „Вільямс”, 2001. – 608 с.
3. Мазаракі А.А., Лігоненко Л.О., Ушакова Н.М. Економіка торговельного підприємства. Підручник для вузів. / Під ред. проф. Н.М.Ушакової. – К.: „Хрещатик”, 1999. – 800 с.
4. Статистика: Підручник / С.С. Герасименко, А.В.Головач, А.М.Єріна та ін.; 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 467 с.

Фаріон А. І., аспірант.

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
ім. Вадима Гетьмана»*

ФІНАНСУВАННЯ ЗА ЗАГАЛЬНИМ ТА СПЕЦІАЛЬНИМИ ФОНДАМИ ТА ЇХНІЙ ОБЛІК

Зважаючи на те, що єдиним джерелом надходжень до військових частин Збройних Сил України є кошти Державного бюджету України, одним із основних видів операцій є операції з коштами. Головним розпорядником та розпорядником бюджетних коштів другого ступеня в ДКУ відкриваються такі поточні рахунки: на видатки установи і для переказу підвідомчим установам.

Для обліку доходів за загальним фондом і внутрішніх розрахунків, які виникають в процесі виконання кошторисів між вищими розпорядниками коштів і підвідомчими їм військовими частинами, призначений субрахунок 70 “Доходи загального фонду”. Субрахунки 681 “Внутрішні розрахунки за загальним фондом” та 682 “Внутрішні розрахунки за спеціальним

фондом”, через які було можливо проводити розрахунки, скасовані наказом ДКУ від 21.01.05 № 11 “Про затвердження Змін та доповнень до наказу Головного управління Державного казначейства України від 10.12.99 № 114 “Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ та Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 липня 2005 року за № 184/10464.

Оскільки до відміни субрахунки 681 та 682 також були задіяні в операціях з обліку фінансування, то на даний момент облік фінансування підвідомчих установ потрібно здійснювати на субрахунках третього та четвертого порядку синтетичного рахунку 70 “Доходи загального фонду”.

Базовою теорією бухгалтерського обліку є теорія подвійного запису, яка означає, що якщо операція записується за дебетом (кредитом) одного рахунку, то вона обов’язково відображається і за кредитом (дебітом) іншого рахунку. Відповідно всі операції з фінансуванням розпорядників бюджетних коштів другого рівня відображаються за дебітом одного рахунку та кредитом іншого. Наказом Державного казначейства України від 10.07.2000 № 61 та зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14 серпня 2000 року за № 497/4718 затверджено Інструкцію про кореспонденцію субрахунків бухгалтерського обліку для відображення основних господарських операцій бюджетних установ.

Кошти, отримані від головного розпорядника бюджетних коштів та перераховані військовим частинам як фінансування загального фонду бюджету, відображаються на субрахунках 321 “Реєстраційні рахунки” або 322 “Особові рахунки” (залежно від того, який номер субрахунку визначений Наказом керівника про облікову політику на поточний рік).

На субрахунку 321 “Реєстраційні рахунки” обліковуються кошти, виділені головному розпоряднику коштів та розпоряднику коштів нижчого рівня із загального фонду бюджету на утримання військової частини та на централізовані заходи. Кошти витрачаються відповідно до кошторису доходів та видатків.

На субрахунку 322 “Особові рахунки” обліковуються кошти, виділені з бюджету розпоряднику коштів другого ступеня для подальшого їх розподілу та перерахування на реєстраційні рахунки розпорядників коштів третього рівня.

При проведенні бухгалтерських записів бюджетними установами застосовуються субрахунки (рахунки другого порядку), установлені Планом рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ, виходячи із загальнодержавних та галузевих потреб управління, контролю, аналізу та звітності.

Рахунок 70 “Доходи загального фонду” є пасивним. За кредитом записуються: суми бюджетних коштів, що надійшли на видатки, передбачені кошторисом, згідно із затвердженим бюджетом; суми виявлених лишків матеріалів і грошей у касі, а також безоплатно одержані матеріали.

За дебетом записуються: суми відкликаних коштів; суми фактичних видатків, що списуються наприкінці року на підставі річних звітів; суми списаних недостач матеріалів і безнадійних до одержання боргів.

Рахунок 32 “Рахунки в казначействі” є активним. За дебетом цих субрахунків записуються суми асигнувань та інших доходів, що надійшли на ім’я військової частини, а також суми, внесені на відшкодування касових видатків.

Залишки на рахунку 32 “Рахунки в казначействі” в бухгалтерському обліку повинні бути підтверджені залишками коштів із виписки з особового, реєстраційного, спеціального реєстраційного рахунків органу ДКУ.

Аналітичний облік надходження грошових коштів ведеться за кожним субрахунком в розрізі кодів функціональної класифікації на картках аналітичного обліку грошових коштів.

Література:

1. Атамас П.Й. Основи обліку в бюджетних установах: Навчальний посібник/ П.Й.Атамас. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 288 с.
2. Базась М. Ф., Шевченко Т. І. Навчальна програма дисципліни “Облік у бюджетних установах” (для бакалаврів). – К.: МАУП, 2008. – 32 с.
3. Джога Р. Т., Свірко С. В., Сінельник Л. М. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: Підручник / За заг. ред. проф. Р. Т. Джоги. – К.: КНЕУ, 2003. – 483 с.
4. Облік у бюджетних установах: Навчальний посібник / За загальною редакцією О.А.Заїнчовського, доктора економічних наук та Т.М. Сторожук, кандидата економічних наук. Ірпінь: Академія ДПС України, 2002, – 535 с.

*Хаблюк О., к. е. н., доцент,
Яцишин С., к. е. н., доцент.*

Тернопільський національний економічний університет

ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНКИ БЕЗПЕКИ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВ

Вітчизняними і зарубіжними дослідженнями з питань державного фінансового контролю доведено, що шлях до підвищення його ефективності лежить через удосконалення основних складових його системи. Згідно з Міжнародною організацією вищих контрольних органів аудит ефективності визначають як рівень адміністративної діяльності, який сприяє ефективності використання трудових і матеріальних ресурсів з метою надання замовнику рекомендацій щодо досягнення кращих результатів. Відповідно до Методичних рекомендацій щодо проведення аудиту ефективності виконання бюджетної програми, затверджені наказом Головкиру від 2 квітня 2003р. № 75, ця форма контролю являє собою сукупність дій зі збору та